

VÝVOJ , SOUČASNÝ STAV A PERSPEKTIVA EKOLOGIE HMYZU V ČSSR

Jaromír Doskočil Karel Novák Ludovít Weismann

Ekologické prvky se nacházejí v entomologických pracech publikovaných už na přelomu tohoto století. Do konce druhé světové války byly publikovány jen ojedinělé krátké autekologické a synekologické studie o některých hospodářsky významných druzích hmyzu. Ke značnému rozšíření ekologických studií došlo až po roce 1945.

Nejvíce podnětů pro ekologické studie poskytovala zemědělská a lesnická entomologie, kde formou autekologických a demekologických studií, založených na experimentální bási, se monograficky zpracovalo 21 druhů fytofágního a entomofágního hmyzu. Tyto studie sloužily hlavně potřebám ochrany rostlin a současně tvořily podklady pro aklimatizaci 18 introdukovaných druhů entomofágního hmyzu.

Ekologický výzkum hmyzu postupně začal pronikat i do prací entomocenologických, zejména objasňováním zákonitostí ve složení a struktuře entomocenóz polních monokultur a lesních dřevin. V souvislosti s rychlou přeměnou přírody se uplatňují ekologické aspekty i v ekologicko-faunistickém výzkumu hmyzu na narušeném a nenarušeném území, v přírodních rezervacích a chráněných územích. Účastí entomologů na řešení úloh IBP stává se ekologický výzkum hmyzu součástí výzkumu ekosystémů a krajinných celků.

V současné době zůstává zaměření ekologického výzkumu nezměněné. Uskutečňuje se nadále jak na úrovni druhu a jeho populace, tak i na úrovni hmyzích společenstev, a úspěšně se rozvíjí i na úrovni jejich nadstavby - ekosystémů. Nyní převládá popisový, inventarizační a klasifikační přístup nad přístupelem experimentálním.

V budoucnosti se očekává zintenzivnění ekologického výzkumu hmyzu účastí entomologů na řešení těchto dvou témat:

- 1/ Vývoj a ekologie populací v ekosystémech.
- 2/ Proces tvorby, řízení a ochrana ekosystémů a syntéza ekosystémů.